

УДК: 784.3:783:78.071.1(477)(045)

DOI: 10.31318/2414-052X.2(67).2025.339140

УЛЯНА МОЛЧКОORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-1519-6053>*докторка філософії, доцентка,
доцентка кафедри музично-теоретичних дисциплін
та інструментальної підготовки**Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(Дрогобич, Україна)
u.molchko@gmail.com***ДУХОВНА ТЕМАТИКА****В КАМЕРНО-ВОКАЛЬНИХ ТВОРАХ ОСТАПА БОБИКЕВИЧА**

Висвітлено невідомі камерно-вокальні твори композитора української діаспори Остапа Бобикевича. Розглянуто мистецьку спадщину відомого культурно-освітнього діяча, який працював і представляв наше мистецтво в інонаціональному середовищі в другій половині ХХ століття. Встановлено, що на сьогоднішній час вона є малодослідженою. Підкреслено тривале перебування його рукописів в закордонних архівах та приватних нотозбірнях, повернення на рідну землю котрих стало можливим у період здобуття незалежності Україною. Розглянуто музичну інтерпретацію Остапом Бобикевичем літературних текстів духовної тематики, зокрема поетів Маркіяна Шашкевича та Володимира Янева, які були передані з власного нотного архіву Йосифом Гошуляком. Здійснено музикознавчий аналіз цих солоспівів, а також охарактеризовано засоби музичної виразності у вокальній та інструментальній партіях. Прослідковано духовну змістову наповненість поетичних першооснов. Виокремлено художньо-образну сторону віршів, у яких крізь призму сакральних звернень до Всевишнього творця Маркіян Шашкевич та Володимир Янів висловлюють переживання за долю України. Констатовано, що глибоко патріотична ідейність літературних текстів надихнула Остапа Бобикевича до створення камерно-вокальних творів: «Слава Богу», «Отче наш», «І остави нам долги наші». Розкрито застосовані композитором драматургічні та формотворчі засоби, у яких простежуються ознаки вільного наскрізного розвитку тематичного матеріалу солоспівів. Охарактеризовано взаємодію слова і сольної партії, на основі чого доведено декламаційно-речитативну природу вокального викладу, що вказує на народнопісенну основу, тобто на думний епос камерно-вокальної музики Остапа Бобикевича. Окреслено фортепіанний супровід аналізованих солоспівів, який доповнює їх духовно-патріотичну настроєність. Доведено, що аналізовані вокально-інструментальні твори є яскравими взірцями композиції, які ґрунтуються на фольклорних та романтичних стильових ознаках.

Ключові слова: камерно-вокальна музика, духовна тематика, українська музична культура, українська діаспора, Остап Бобикевич, Маркіян Шашкевич, Володимир Янів.

Постановка проблеми... Соціокультурологічний простір української діаспори ХХ століття творила численна плеяда митців, які своєю невтомною працею збагатили світову духовну скарбницю. «Самобутні зразки української художньої культури формувались не лише на рідній землі, у нерозривному

зв'язку зі своїм народом, але й створювались поза її межами митцями, що силою обставин були відірвані від батьківщини, поставлені у дуже непрості соціально-культурні і суспільні умови», — зазначає Ганна Карась (2012, с. 10). До таких культурно-освітніх діячів належить композитор Остап Бобикевич (1889–1970). Авторка біографічного нарису М. Ващишин про митця пише, що «... у музичному доробку композитора понад 120 творів: солоспіви, дуети, хорові пісні та фортепіанні композиції, присвячені релігійній та патріотичній тематиці» (2003, с. 20). З початком ХХІ століття його мистецьке надбання повертається в Україну, тому потребують ретельного розгляду питання цих нотних рукописів задля повернення їх в наше культурно-освітнє середовище.

Аналіз досліджень і публікацій... Життєвий шлях митця української діаспори Остапа Бобикевича представлений у книзі Марії Ващишин (2003), яка була опублікована у 2003 р. Жанрово-стильові особливості його композиторської творчості розглядалися в монографії Ганни Карась (2012). В українському науковому просторі вперше дослідження жанрово-стильових особливостей вокальної творчості Остапа Бобикевича було здійснено в наших нотних видання (Бобикевич, 2007, 2016, 2019, 2022). Композиції духовної тематики на вірші Маркіяна Шашкевича та Володимира Янева ще не були об'єктом музикознавчих аналізів.

Мета статті — розглянути музичну інтерпретацію Остапом Бобикевичем літературних текстів духовної тематики, яка втілилася в жанрі солоспіву.

Відповідно до поставленої мети було визначено **завдання дослідження**:

- 1) здійснити музикознавчий аналіз камерно-вокальних творів Остапа Бобикевича;
- 2) охарактеризувати засоби музичної виразовості у вокальній та інструментальній партіях камерно-вокальних творів Остапа Бобикевича задля осмислення змістової наповненості композицій;
- 3) окреслити стильові особливості солоспівів сакрального змісту камерно-вокальних творів Остапа Бобикевича.

Виклад основного матеріалу дослідження... Духовна тематика є однією з провідних змістових напрямків композиторської творчості Остапа Бобикевича. «Поява духовно-музичної творчості Остапа Бобикевича є цілком природньою й зрозумілою, зважаючи на родинні традиції. Батько композитора о. Олекса Бобикевич та старший брат матері о. Остап Нижанківський виховали в нього побожне шанобливе ставлення до Цариці неба і землі — Божої Матері» (Молчко, 2012, с. 4). У його доробку є хорові композиції («Гімн до Богородиці» на слова О. Грицяя) та «До стіп твоїх, Небесна Божа Мати» на слова о. Г.-А. Труха), а також солоспіви на вірші Т. Шевченка («Благословенна Мати», «Марія»), які оспівують Діву Марію. Ці композиції були повернуті в український мистецький простір і вийшли друком в 2007 та 2012 роках.

Подальшим дослідженням композиторського доробку Остапа Бобикевича посприяла передача нам видатним оперним співаком української діаспори Йосипом Гошуляком з власного нотного архіву музичних рукописів митця, зокрема вокальних речей з релігійною літературною першоосновою. До них належить вокальна композиція «Слава Богу» на однойменний вірш отця Маркіяна Шашкевича — визначного українського просвітителя, суспільно-громадського діяча на шляху національного відродження, поета, перекладача. Юрій Романчук, редактор видання «Твори Маркіяна Шашкевича і Якова Головацького, з додатком творів Івана Вагилевича і Тимка Падури» зазначає, що твір «... слідує в рукописі поета зараз по перекладі Євангелія св. Івана» (Шашкевич, 1913, с. 38). Це вказує його безпосередню прив'язаність до сакральної змістової основи.

Літературний твір оспівує Божественну велич Всевишнього, Господнє Слово, яке стало першоосновою всього живого. Величавий характер поезії М. Шашкевича на прославу Творця Всесвіту привернув мистецьку увагу Остапа Бобикевича, який створює солоспів для баритона, даючи назву «Слава Богу» (1960). Митець написав вокальну річ з нагоди 150-річчя від дня народження М. Шашкевича. У передмові до видання Степан Шах зауважує, що «... це сольоспів (тенорова партія) у супроводі фортепіану. Композиція ввійде

до “Збірки пісень уложених до текстів М. Шашкевича”» (Шах, 1961, с. 9). Солоспів з нотозбірні Й. Гошуляка написаний для баритону і був перекладом для співака. Ця версія «Слава Богу» не була опублікованою.

Композиція цього твору розпочинається лаконічним фортепіанним вступом. Митець застосовує двочастинну наскрізну форму, в якій перший та другий куплети складають першу частину. Акордовий виклад, темп *Andante*, тональність *d-moll* надають початку твору стримано-урочистого характеру. Вокальній партії властивий чіткий взаємозв'язок слова і звуку, що сприяє виразному сприйняттю поетичного слова. Поступеневий рух рівними восьмими тривалостями, ходи на інтервал терцію споріднюють музичний виклад з епічними піснями. Інструментальний супровід поглиблює сакральну літературну образність шляхом насичення фортепіанної фактури рухом восьмими вартостями співзвуч, які драматизують розвиток музичної думки. Другий і третій куплети вірша о. М. Шашкевича відтінені Остапом Бобикевичем короткою інтерлюдією, у якій поява альтерованих акордів на слабій долі такту підсилює піднесено-величавий настрій віршованого слова. Розкриваючи красу створеного Богом світу, поет підсумовує могутність Всевишнього, який «... пісню вічної зірниці Світові співає» (Шашкевич, 1913, с. 38). Завершує вокальний твір «Слава Богу» величава інструментальна кода, багатозвучні акордові послідовності якої утверджують велич Творця.

Солоспів «Отче наш» написаний на поезію визначного українського громадсько-політичного діяча, науковця, ректора Українського вільного університету в Мюнхені, Володимира Янева. Вокальна композиція репрезентує літературно-музичну інтерпретацію молитовного звернення до Всевишнього Творця світу. Вірш «До Тебе, Отче наш, благий Владико» відкриває поетичний цикл «Отче наш», який був написаний під час перебування у львівській тюрмі у 1939 році, а згодом опублікований у виданні «Шляхи» (Янів, 1951). Перебуваючи під арештом, митець викладає свої емоційні переживання у літературному творі, котрий сприймається як молитва. Володимир Янів застосовує оригінальні словесні звернення до Небесного Отця: «Веселки й

сумерку могутній Пане» (1951, с. 152), «До Тебе, Царю облаків, блакиті / І часу необнятого й простору» (1951, с. 152). Незважаючи на трагічні події в житті поета, віршоване слово повне любові, довіри, теплоти, ніжності. Власне цей художній зміст поезії «Отче наш» знайшов відгук в мистецькій душі Остапа Бобикевича, який переживав складні моменти життя у вимушеній еміграції.

Твір написаний для виконання солістом-тенором і є глибоко релігійним втіленням сакральної розмови з Богом. Три куплети віршованого слова Володимира Янева покладені на музику Остапом Бобикевичем. Для передачі змістової літературної наповненості композитор застосовує вільну форму з наскрізним музичним розвитком.

Солоспів розпочинає лаконічний вступ, гармонічний виклад фортепіанної партії споріднює його з шубертівською «*Ave Maria*». Триольний рух звуками світлого *F-dur* в темпі *Lento religioso* сприяє відтворенню супроводом умироствореного психологічного стану. Арпеджовані, довготривалі басові співзвуччя створюють барвисту звукову об'ємність. Вокальній партії властива декламаційність, яка ґрунтується на особливостях думного епосу. Дрібний крапкований ритмічний малюнок вияскравлює віршовані звернення поета до Творця неба і землі. Композитор застосовує мелодичний речитативний розвиток, якому властиві є одновисотні інтонування задля передачі думок людини-в'язня.

Застосований Остапом Бобикевичем однотипний інструментальний супровід сприяє розкриттю поетичної першооснови. У процесі музичного розвитку вокальна партія насичується ходами інтервалами терції, кварта, чим споріднює мелодичну лінію з фольклорними взірцями і надає партії соліста народнопісенної наспівності. Ці інтонації насичують декламаційну основу солоспіву ліризмом.

Третій куплет літературної основи вірша оспівує велич Бога. Володимир Янів пише: «... Хай святість Імени Твого, Владико, / Сполучить гімнами усю природу, / Хай океани молять і ріки / І всі Тобі поклоняться народи» (1951, с. 152). Цими словами автор потверджує велич Всевишнього творця.

Композитор передає підйом емоційної тональності поезії зміною розміну з 4/4 на 9/8. У вокальній партії переважають речитативні одновисотні інтонації, викладені четвертними та восьмими вартостями, які переходять в тріольний ритмічний малюнок. Інструментальний супровід Остап Бобикевич насичує акордовим викладом, що надає кульмінаційній частині солоспіву ознак гимну. До завершення твору змінюється метр на 3/4, динаміка зростає до *ff*, чим автор підкреслює віру в Божественне Провидіння над свободою нашої рідної землі.

Напис на титульній сторінці нотного манускрипту солоспіву «Отче наш» «... для дорогого гостя п. Луціва на спомин виступу концертного в Америці. Акомпаніатор Ірена Заячківська-Гарилюк. 29.10.1966 р.» (Бобикевич, 1963б, с. 1) засвідчує одного з виконавців цього твору — Володимира Луціва та фіксує мистецьку сторінку видатного співака української діаспори.

Солоспів «І остави нам долги наші» привертає увагу музичною передачею Остапом Бобикевичем глибини художньої-змістової наповненості літературного твору Володимира Янева. У вірші знайшли відбиток трагічні сторінки історії знищення нашого народу поневолювачами. Автор в піднесеному героїко-експресивному тоні звертається до Всевишнього з проханням простити ворогам України «... За храм збезчещений, собор в руїні, / За кров братів мордованих в підвалах, / За смерти жах і голод в Україні, / За тих святих, що на хрестах вмирали, / Щоб діти вольними жили у славі, / За підступ, поєне в отруті лезо, / Сибір, Соловки, Казакстан, Березу – / Прости їм, Боже! Я не маю права!» (Янів, 1951, с. 156). Образне осмислення патріотичного змісту поезії Остап Бобикевич здійснює, застосовуючи наскрізну форму, в якій втілює три куплети літературної першооснови.

Напружена експресія відчутна вже у стислому фортепіанному вступі, акордова фактура котрого відтворює духовне ідейно-естетичне підґрунтя. Тональність *b-moll*, розмір 3/4, темп *Andante sostenuto*, звукова наповненість співзвуч надають початку солоспіву суворого осмислення історичних сторінок. Вже в перших тактах партії соліста-баритона передано звернення до Творця всесвіту про прощення гріхів, що стали причиною знищення нашого народу.

Композитор застосовує речитативно-декламаційний тип викладу у вокальній партії. Автор поєднує рівномірні одновисотні інтонування восьмими вартостями і ритмічним малюнком шістнадцятими вартостями. Акцентуючи увагу на поетичному текстові, Остап Бобикевич застосовує різний фактурний виклад супроводу. Звукова тканина фортепіанної партії в процесі музичного розвитку рухається як розкладеними гармонічними послідовностями на тлі довготривалих басів, так і повнозвучними акордами. У другій половині першого куплету, в якому поет пише про біль народу, збільшення експресії віршованого тексту передано зміною тональності на *A-dur* короткими вартостями в мелодичних фразах речитативного характеру. Ці музичні особливості наближують музичний виклад до схвильованих мовних інтонацій, повних душевної напруги. Альтерований акордовий супровід забарвлює музичну тканину драматичним емоційним підйомом.

Патетичний тон літературно-музичного висловлювання, що супроводжується розкриттям трагічних сторінок знищення нашого народу одвічними ворогами, збільшується шляхом поглиблення вокальної діалогічності та альтерованої насиченості інструментального супроводу в музичній інтерпретації другого куплету поезії Володимира Янева. Підвищення експресії в змістовому контенті вірша вияскравлюється композитором темповою ремаркою *Andante con moto*, тональністю *a-moll*. Перечислення ворожих злочинів над українськими храмами та людьми, що відтворює сольна партія, приводять до нагнітання емоційної палітри солоспіву. Баритонове виконання набуває ознак драматизованої оповідальності. Вузькооб'ємні мотиви, які розділяються паузами, передають схвильовану мову людини, її дихання. Різноманіття ритмічних малюнків дрібними вартостями одновисотних інтонації застосоване композитором для настирливих звернень до Творця: «Прости їм Боже! Я не маю права!» (Янів, 1956, с. 156). Художня образність підсилюється введенням емотивних пауз задля осмислення страшних життєвих та історичних подій. Композитор формує мелодику солоспіву в залежності від смислової функції слова, тому збільшення поетичної емоційності утверджує

речитативний тон музичного виразу. Монологічній формі вислову з характерною вільною декламаційністю вокальної партії протиставляються метрично чіткі акордові послідовності фортепіанного супроводу. Поява насичених співзвуч на тлі далекого басу додає оркестрового звучання інструментальному акомпанементу. Експресивно-піднесений характер солоспіву передається рясною альтерацією, загостреність якої динамізує музичний розвиток солоспіву.

Відокремлення ферматою лаконічної фортепіанної прелюдії в темпі *Largo* різко змінює доведений до кульмінаційної напруженості літературно-музичний розвиток солоспіву. Строгі, рівномірні акорди інструментального супроводу четвертними тривалостями, які асоціюються з хоралом, підводять на наступного епізоду *Andante maestoso*.

Подальше образне розгортання солоспіву пов'язане з емоційно-художнім навантаженням літературної першооснови. Поетичне слово набуває категоричності: «... Або нехай покарані упадуть, / Подолані мечами ляжуть в порох, / Хай просять милостині і пощади! / Хай кається й покутує наш ворог!» (Бобикевич, 1963а, с. 4). Композитор передає ці висловлені гострі думки напруженим речитативним викладом, у якому панівним є одновисотне інтонування дрібними, шістнадцятковими тривалостями. Висхідний поступеневий рух, що властивий партії соліста, надає музичному висловлюванню самостійної динамічної лінії. Її експресивність підсилюється короткими паузами, котрі поглиблюють настирливу діалогічність.

Партію фортепіано композитор насичує повнозвучними акордами в обох руках. Це надає можливість зосередитися на ідейному змісті віршованого слова Володимира Янева.

Другу половину третього куплету поетичного тексту Остап Бобикевич відокремлює короткою інструментальною прелюдією в темпі *Largo*, яка підводить до заключного епізоду *Andante maestoso*. Фортепіанними співзвуччями автор охоплює всі звукові регістри, що уможливлює звучання переможної впевненості, що «... й на згарищах збудуємо державу» (Янів, 1951,

с. 156). Останні фрази, хоча і мають декламаційне начало, сприймаються як гимн. Це досягається шляхом уведення в мовні інтонації вокальної партії переважно восьмих і четвертих вартостей. Текстова фраза «Хоч ніколи не забуду!» (Янів, 1951, с. 156) акцентована темповою ремаркою *Adagio*, сповільнює музичний рух, а емотивна пауза, котра роз'єднує фразу, ще більше наголошує на поетичній думці, а саме вічній народній пам'яті про багатовікові знущання, які здійснювали вороги над нашим народом. Все розчиняється в акордовому висхідному русі. Динаміка *pp*, *ritardando*, *diminuendo*, діатонічність заключних послідовностей тризвуків підсилюють духовну змістовність солоспіву.

Висновки.

1. Вокальні твори Остапа Бобикевича на поезію сакрального змісту Маркіяна Шашкевича та Володимира Янева є високохудожніми взірцями української камерно-вокальної музики ХХ століття. Здійснивши музикознавчий аналіз композицій духовної тематики, відзначаємо, що автор застосовує наскрізний тип викладу для передачі віршованої першооснови, яка має глибоку як релігійну, так і патріотичну сутність.

2. Емоційно-психологічна насиченість солоспівів з огляду на особливості літературних творів впливає на гармонічну мову Остапа Бобикевича, в якій простежується опора на гармонічні послідовності домінантової групи. Музично-виразові особливості цих камерно-вокальних творів ґрунтуються на застосуванні декламаційного начала.

3. Вокальні твори на духовну тематику проінтерпретовані Остапом Бобикевичем із застосуванням романтичної стилістики та народнопісенних традицій. Вокальним партіям властивий речитативно-мовний тип мелодики, у якій простежується вплив думного епосу. Інструментальний супровід насичений акордовою фактурою, яка надає композиції для баритона оркестрового звучання.

Перспективи подальших розвідок полягають у введенні в науковий та концертно-виконавський простір цих трьох солоспівів Остапа Бобикевича

шляхом їх опублікування. Стаття може стати підґрунтям для дослідників української-камерно-вокальної сфери, а також музикознавців, що вивчають тенденції розвитку культури української діаспори ХХ століття.

Список використаної літератури і джерел

1. Бобикевич, О., 1960. *Слава Богу*. [Рукопис] Приватний архів Й. Гошуляка.
2. Бобикевич, О., 1963а. *І остави нам долги наши*. [Рукопис] Приватний архів Й. Гошуляка.
3. Бобикевич, О., 1963б. *Отче наш*. [Рукопис] Приватний архів Й. Гошуляка.
4. Бобикевич, О., 2007. *Вокальні твори на вірші Тараса Шевченка*. Під ред. У. Молчко. Дрогобич: Посвіт.
5. Бобикевич, О., 2016. *Вокальні твори на слова Івана Франка*. Під ред. У. Молчко. Дрогобич: Посвіт.
6. Бобикевич, О., 2019. *Солоспівни на вірші українських поетів*. Під ред. У. Молчко. Дрогобич: Посвіт.
7. Бобикевич, О., 2022. *П'ять романсів на вірші українських поетів*. Під ред. У. Молчко. Дрогобич: Посвіт.
8. Ващишин, М., 2003. *Остап Бобикевич*. Львів: Червона калина.
9. Карась, Г., 2012. *Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття*: монографія. Івано-Франківськ: Тіповіт.
10. Молчко, У., 2012. Хоровий ужинок Остапа Бобикевича. У кн.: У. Молчко, ред. *Остап Бобикевич. Хорові твори*. Дрогобич: Посвіт, сс.3–13.
11. Шах, С., 1961. *У 150-ліття уродин о. Маркіяна Шашкевича (1961 рік ювілеїв)*. Мюнхен: Християнський голос.
12. Шашкевич, М., 1913. *Твори Маркіяна Шашкевича і Якова Головацького, з додатком творів Івана Вагилевича і Тимка Падури*. Під ред. Ю. Раманчук. Львів: Просвіта.
13. Янів, В., 1951. *Шляхи*. Мюнхен: Молоде життя.

References

1. Bobykevych, O., 1960. *Thank God*. [Manuscript] Private archive of J. Goshulyak.
2. Bobykevych, O., 1963a. *And forgive us our debts*. [Manuscript] Private archive of J. Goshulyak.
3. Bobykevych, O., 1963b. *Our Father*. [Manuscript] Private archive of J. Goshulyak.
4. Bobykevych, O., 2007. *Vokalni tvory na virshi Tarasa Shevchenka* [Vocal works based on poems by Taras Shevchenko]. Edited by U. Molchko. Drohobych: Posvit.
5. Bobykevych, O., 2016. *Vokalni tvory na slova Ivana Franka* [Vocal works to words by Ivan Franko]. Edited by U. Molchko. Drohobych: Posvit.
6. Bobykevych, O., 2019. *Solospivny na virshi ukrainskykh poetiv* [Solos on verses by Ukrainian poets]. Edited by U. Molchko. Drohobych: Posvit.
7. Bobykevych, O., 2022. *Piat romansiv na virshi ukrainskykh poetiv* [Five romances based on verses by Ukrainian poets]. Edited by U. Molchko. Drohobych: Posvit.
8. Vashchyshyn, M., 2003. *Ostap Bobykevych* [Ostap Bobykevych]. Lviv: Chervona kalyna.
9. Karas, H., 2012. *Muzychna kultura ukrainskoi diaspory u svitovomu chasoprostori XX stolittia: monohrafiia* [Musical culture of the Ukrainian diaspora in the world space of the 20th century: a monograph]. Ivano-Frankivsk: Tipovit.
10. Molchko, U., 2012. Khorovyi uzhynek Ostapa Bobykevycha. In: U. Molchko, ed. *Ostap Bobykevych. Khorovi tvory* [Ostap Bobykevych. Choral works]. Drohobych: Posvit, pp.3–13.
11. Shakh, S., 1961. *U 150-littia urodyn o. Markiiiana Shashkevycha (1961 rik yuvileiv)* [On the 150th anniversary of the birth of Father Markiyan Shashkevych (1961 year of anniversaries)]. Miunkhen: Khrystyianskyi holos.

12. Shashkevych, M., 1913. *Tvory Markiiiana Shashkevycha i Yakova Holovatskoho, z dodatkom tvoriv Ivana Vahylevycha i Tymka Padury* [Works by Markiyan Shashkevych and Yakov Holovatsky, with additions of works by Ivan Vahylevych and Tymko Padura]. Edited by Yu. Ramanchuk. Lviv: Prosvita.

13. Yaniv, V., 1951. *Shliakhy* [Ways]. Miunkhen: Molode zhyttia.

ULIANA MOLCHKO

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-1519-6053>

PhD, Associate Professor,

Associate Professor at the Department of Music Theory Disciplines

and Instrumental Training

Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

(Drohobych, Ukraine)

u.molchko@gmail.com

Spiritual Themes in Chamber-Vocal Works by Ostop Bobykevych

This article investigates previously unknown chamber vocal works by Ostop Bobykevych, a composer of the Ukrainian diaspora. It examines the artistic legacy of this prominent cultural and educational figure who represented Ukrainian musical art abroad in the latter half of the 20th century. The study reveals that Bobykevych's creative heritage remains largely unexplored. Particular attention is given to the prolonged preservation of his manuscripts in foreign archives and private collections, with their repatriation to Ukraine only becoming possible following the country's independence. The article analyzes Bobykevych's musical interpretations of spiritually themed literary texts, focusing especially on poems by Markiian Shashkevych and Volodymyr Yaniv, sourced from the private music archive of Yosyf Hoshuliak. A musicological analysis of these art songs highlights the expressive techniques employed in both the vocal and instrumental parts. The spiritual essence of the poetic sources is traced, emphasizing the vivid imagery through which Shashkevych and Yaniv express their concerns for Ukraine's fate via sacred appeals to the Divine. The study demonstrates that the deeply patriotic themes of these texts inspired Bobykevych to create chamber vocal works such as "Slava Bohu" (Glory to God), "Otche Nash" (Our Father), and "I Ostavy Nam Dolhy Nashi" (And Forgive Us Our Debts). The article uncovers the dramaturgical and formal methods employed by the composer, marked by characteristics of free, continuous thematic development. The relationship between text and solo voice is explored, revealing a declamatory-recitative vocal style grounded in folk song traditions, akin to the дума epic form within Bobykevych's chamber vocal music. The piano accompaniment is described as complementing and enhancing the spiritual and patriotic atmosphere of the works. In conclusion, the article affirms that these vocal-instrumental compositions stand as striking examples of music grounded in folkloric and Romantic stylistic traits.

Keywords: chamber vocal music, spiritual themes, Ukrainian musical culture, Ukrainian diaspora, Ostop Bobykevych, Markiian Shashkevych, Volodymyr Yaniv.

Стаття надійшла до редакції 04.02.2025 р.